

Datum 22 maart 2021
Betreft Uw verzoek m.b.t. financiering voor gemeenten met
bevolkingsdaling

Geachte heer B en D.,

Samenwerking en aandacht voor regionale verschillen zijn twee kernbegrippen uit het gevoerde beleid van dit kabinet. Deze samenwerking richt zich op het versterken van de sociaal fysieke leefbaarheid in gebieden en de versterking van de ruimtelijk economische structuur. Door het aangaan van interbestuurlijke partnerschappen sluiten de samenwerkingsverbanden aan bij de integrale gebiedspecifieke opgaven.

In oktober 2019 ontving ik van uw beiden een brief. Op 16 oktober 2019 stuurde de heer B, mij namens de Colleges van alle gemeenten in de negen krimpregio's, een brief waarin u mij wees op het belang van structurele financiering vanuit het Rijk voor de transitieprogramma's om de opgaven als gevolg van de bevolkingsontwikkeling en de bevolkingsdaling het hoofd te bieden. Op 24 oktober 2019 stuurde de heer V.D. , mij namens de K6, een brief waarin u deze oproep ondersteunde. U wees daarbij op de noodzakelijke transitie die de afgelopen jaren in deze gemeenten in gang is gezet en blijvend ondersteuning behoeft. U benadrukte daarbij beiden dat het huidige herijkingstraject van de verdeling van het gemeentefonds niet kon leiden tot de voor de gemeenten met bevolkingsdaling noodzakelijke specifieke samenwerking, focus en financiering. Op 16 april 2020 stuurde u mij, namens de K6, tevens het rapport 'Helemaal Nederland. Te klein voor grote verschillen'. Ik wil u hiervoor bedanken en middels deze brief ook een reactie op het rapport geven.

Ik ben blij te horen dat de ondersteuning vanuit het Actieplan Bevolkingsdaling in belangrijke mate heeft bijgedragen aan de positieve ontwikkelingen in de krimp- en anticipeerregio's. Beiden geeft u aan dat voor het slagen van de transitie voortzetting van de ondersteuning vanuit het Rijk onontbeerlijk is. U vraagt dan

Datum

22 maart 2021

Kenmerk

2021-0000093431

ook om samen met u, te blijven bouwen aan de toekomst en kansen van de gemeenten die nu en in de nabije toekomst te maken hebben met bevolkingsdaling. Het spreekt wat mij betreft voor zich dat we samen blijven werken aan deze transitie. Ik vind het essentieel demografische groei en krimp in samenhang te bezien met maatschappelijke opgaven en de regiospecifieke kenmerken van een gebied. In mijn brief van afgelopen zomer (TK 31757-102; 2020) heb ik reeds aangegeven het tot nu toe gevoerde generieke Rijksbeleid met betrekking tot krimpgebieden door te ontwikkelen in de richting van meerjarige interbestuurlijke partnerschappen, gericht op een integrale – deels grensoverschrijdende – ontwikkeling van gebieden waar een inzet van de Rijksoverheid onmisbaar is. Dit kabinet heeft daar ook al duidelijk op ingezet. Op dit moment lopen er tien regiodeals met gebieden met bevolkingsdaling en is circa 200 mln uit de regio-enveloppe ingezet in deze gebieden. Hiernaast heb ik het pleidooi van de K6 ook meegenomen bij de ontwikkeling van de landsdelige omgevingsagenda's en de selectie van de acht NOVI-gebieden, zoals ik ook had aangegeven in mijn brief van 23 april jl. over de NOVI (TK 24682-48; 2020). In drie van de acht NOVI gebieden is sprake van bevolkingsdaling waarvan Zuid Limburg als eerste van deze drie gebieden de definitieve status als NOVI gebied heeft gekregen. Zie hiervoor ook mijn brief van 17 februari jl. (TK 34682-80; 2021).

De afgelopen periode heeft de evaluatie van de decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling plaatsgevonden. Ik wil u op deze plaats bedanken voor de belangrijke bijdrage die door ambtelijke vertegenwoordigers van de krimpregio's aan deze evaluatie is geleverd. Ik heb het onderzoeksrapport op 7 december 2020 aangeboden aan de Tweede Kamer (TK 35570 B-13; 2020). Het rapport maakt duidelijk dat regiospecifieke aandacht gewenst is en blijft. Daarnaast loopt op dit moment de evaluatie van het Actieplan Bevolkingsdaling. Het actieplan bevolkingsdaling is per 1 januari 2021 beëindigd en in mijn brief van afgelopen zomer heb ik reeds aangegeven dat ik niet van plan ben een nieuw actieplan te starten. De evaluatie van het actieplan wordt naar verwachting in april afgerond. De resultaten van de evaluatie neem ik mee bij de verdere uitvoering van de motie Van der Molen die verzoekt concrete voorstellen te doen voor een op de regio's toegespitst beleid om de opgaven als gevolg van bevolkingsdaling aan te pakken, en deze aan de Kamer aan te bieden voor 1 mei 2021.

Met mijn eerdergenoemde brief van 7 december 2020 heb ik- mede namens de staatssecretaris van Financiën als medefondsbeheerder - de Tweede Kamer daarnaast gemeld dat besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds aan het volgend kabinet is. Om te voorkomen dat er voor krimpgebieden in 2021 een financieel gat ontstaat, heb ik reeds eerder besloten om de looptijd van de huidige decentralisatie-uitkering bevolkingsdaling met één jaar te verlengen, dus tot en met 2021. Deze verlenging is reeds aangekondigd in de meicirculaire gemeentefonds 2020 en mijn brief aan de Tweede Kamer van 3 juli 2020 (TK 31757-102; 2020) en is in de septembercirculaire gemeentefonds 2020 verwerkt.

Tot slot zet ik mij, middels het Volkshuisvestingsfonds, in op de herstructurering van het slechtste deel van de woningvoorraad in de meest kwetsbare gebieden. Om zo te komen tot een prettigere woonomgeving, meer vitale wijken, het

Datum

22 maart 2021

Kenmerk

2021-0000093431

behalen van klimaatdoelstellingen en een lagere energierekening voor bewoners. Zoals in mijn brief van 15 februari jl. over de contouren van het Volkshuisvestingsfonds (TK 32847-720) staat opgenomen, is dat naast de 16 stedelijke vernieuwingsgebieden, de 13 krimp- en grensregio's prioriteit krijgen, omdat met name daar de leefbaarheid onder druk staat.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren